

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์การใช้ภาษาจากพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์
  - 1.1 ความหมายของหนังสือพิมพ์
  - 1.2 ความหมายของข่าว
  - 1.3 ความหมายของพาดหัวข่าว
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำ และประโยค
  - 2.1 รูปแบบของของคำ
  - 2.2 รูปแบบของประโยค
  - 2.3 การใช้ภาษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์

ความหมายของหนังสือพิมพ์

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 1286) ให้ความหมายของหนังสือพิมพ์ว่า "หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ ข่าว และความเห็นเป็นต้น เสนอประชาชนตามปรกติ ออกเป็นรายวัน" นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการได้สรุปความหมายของหนังสือพิมพ์ไว้ด้วย อาทิ

สุดาณี นิตย์เสมอ (2543, หน้า 3) กล่าวว่า "หนังสือพิมพ์ คือ แหล่งของข่าวสาร ข้อคิด ความเห็น บันเทิง โฆษณา ตลอดจนเรื่องราวต่างๆ ที่สาธารณชนอยากรู้แล้วตีพิมพ์เป็นสื่อพิมพ์ที่ไม่เย็บเล่ม ออกจำหน่ายอย่างสม่ำเสมอในราคาถูก"

สุรสิทธิ์ วิทยาธร (2546, หน้า 93) ให้ความหมายของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า "หนังสือพิมพ์ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ที่ออกตามระยะเวลาที่กำหนดติดต่อกันไป เช่น รายวัน รายสัปดาห์ รายบิษั หรือรายเดือน มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่จำนวนหลายแผ่น ไม่มีการเย็บเข้าเล่ม เสนอข่าวสารต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สิ่งที่น่าเสนอจะต้องมีความใหม่ สด เป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิด มีความน่าสนใจ"

จากคำกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นการเขียนเพื่อรายงานข่าว ตามเหตุการณ์ต่างๆ มีการตีพิมพ์ออกตามระยะเวลาที่กำหนด โดยส่วนมากจะตีพิมพ์เป็นรายวัน เพราะข่าวสารจะมีความสดใหม่ และทันตามสถานการณ์ปัจจุบัน

ความหมายของข่าว

นักวิชาการได้กล่าวถึง "ข่าว" และให้คำจำกัดความไว้ ดังต่อไปนี้

ถาวร บุญปวัฒน์ (2538, หน้า 57) ได้กล่าวถึงความหมายของข่าวไว้ว่า ข่าว คือ ข้อเท็จจริงในรายงานเหตุการณ์ของหนังสือพิมพ์ที่ประชาชนสนใจ ทั้งนี้ ธีรารักษ์ โภธิสุวรรณ (2542, หน้า 29-30) ได้กล่าวไว้ว่า ความหมายของข่าวนั้น มีความหมายกว้าง หมายถึง... "สิ่งใหม่ หรือข้อมูลใหม่ที่มีเนื้อหาสาระและประโยชน์แต่ยังไม่เป็นที่รู้จัก"... กล่าวโดยสรุป "ข่าว คือ รายงานของเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ และเป็นสิ่งที่น่าสนใจ มีความสำคัญ และมีเหตุผล กระตุ้นต่อชีวิตของสมาชิกในสังคม" นอกจากนี้แล้ว ยังมีนักวิชาการให้ความหมายของข่าวในลักษณะเดียวกัน ดังที่ พิเศษฐ์ ขวาลาธวัช (2543, หน้า 7) ให้ความหมายของข่าวไว้ว่า "ข่าว คือ ความเป็นจริงที่สมบูรณ์ เป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากอดีตสู่ปัจจุบัน อย่างมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง รวมถึงข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริงที่พิสูจน์ และยืนยันได้"

สิริวรรณ นันทจันมุล (2543, หน้า 72) ให้ความหมายของข่าวว่า ข่าว คือ การรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนความคิดเห็นของบุคคลสำคัญ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ ประชาชนให้ความสำคัญและสนใจ รวมทั้งมีผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมาก

อวยพร พาณิช และคณะ (2543, หน้า 198) กล่าวว่า ข่าวเป็นการเขียนให้ข้อมูลข่าวสารประเภทหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะต่างจากการให้ข้อมูลข่าวสารทั่วไป ทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ กล่าวคือ ในด้านเนื้อหานั้นนอกจากข่าวจะเป็นข้อมูลที่เป็นจริงแล้ว ข่าวยังต้องมีความน่าสนใจมีกลุ่มผู้รับที่น่าสนใจ และมีความสำคัญหรือมีผลด้านใดด้านหนึ่งต่อประชาชน

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ (2545, หน้า 8) สรุปความหมายของข่าวไว้ว่า ข่าว คือ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่มีคุณลักษณะต่างๆ เช่น ความทันต่อเหตุการณ์มีความสำคัญ มีความน่าสนใจ และมีผลกระทบต่อผู้รับสาร ฯลฯ และมีความถูกต้องในข้อเท็จจริง ซึ่งผู้สื่อข่าวเลือกมานำเสนอนอกจากนี้ ศุภรัศมี รุติกุลเจริญ (2546, หน้า 30) ได้อธิบายความหมายของข่าวไว้ 4 ลักษณะ ได้แก่

1. "ข่าว" เป็นรายงานของเหตุการณ์หนึ่งทีกระชับ ชัดเจน จัดเสนอได้ภายในระยะเวลาอันสมควร
2. ก่อนที่จะเป็นรายงานข่าว จะต้องมีการรวบรวม เรียบเรียง ข้อมูลประกอบเหตุการณ์ในข่าวนั้นอย่างถูกต้องและสมบูรณ์

3. การรายงานข่าวให้เหมาะสมกับระยะเวลาการนำเสนอได้กระชับและชัดเจนเป็นผลเนื่องมาจากความสามารถของผู้รวบรวม เรียบเรียง ผู้เขียน และผู้รายงานข่าวนั้น

4. เนื้อเรื่องของข่าวตลอดจนแง่มุมที่นำเสนอเป็นที่สนใจแก่ผู้อ่าน ผู้ฟังและผู้ชม วาริตา พลายบัว (2546, หน้า 2) กล่าวสรุปไว้ว่า "ข่าว คือ รายงานข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ รวมทั้งความเห็นของบุคคลซึ่งมีความสำคัญเป็นที่น่าสนใจของผู้รับสาร หรือผลกระทบต่อสาธารณชน"

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน (2554, หน้า 25) ได้สรุปความหมายของข่าวไว้ว่า "ข่าว คือ การรายงานเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นที่มีผลกระทบ มีความสำคัญ หรือน่าสนใจ โดยที่เหตุการณ์ ข้อเท็จจริงนั้นเพิ่งจะเกิดหรือกำลังจะเกิดขึ้น"

จากแนวคิดเกี่ยวกับคำจำกัดความของข่าว พอจะสรุปได้ว่า ข่าวในหนังสือพิมพ์เป็นตัวรายงานความเคลื่อนไหวในสังคมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การกีฬา ฯลฯ ซึ่งก่อนการเรียบเรียงข่าว เพื่อการรายงานสารข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นนั้น ข่าวนั้นๆ จำเป็นต้องมีการพิสูจน์ความถูกต้องได้ด้วย

ความหมายของพาดหัวข่าว

"พาดหัวข่าว" หรือ "หัวข่าว" มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าและได้ให้ความหมายไว้ ดังต่อไปนี้
เชวง จันทร์เขตต์ (2528, หน้า 180) ให้ความหมายไว้ว่า "พาดหัวข่าว" คือ ข้อความสำคัญที่บอกให้รู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ครอบคลุมเนื้อหาอะไร เปรียบเหมือนชื่อเรื่อง ซึ่งต้องขยายความเสียก่อน จึงจะทราบรายละเอียด

ประชัน วัลลิโก (2536, หน้า 75) กล่าวถึงวัตถุประสงค์หรือหน้าที่ของหัวข่าว ไว้ดังนี้

1. สร้างความสนใจสะดุดตา และดึงดูดใจ

พาดหัวข่าวถือเป็นจุดขายหลักสำคัญประการหนึ่งของหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะการแข่งขันในยุคภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้หัวหน้าข่าว หรือ Subeditor แต่ละฉบับต้องพยายามหาที่เด็ดมาพาดหัวข่าวแตกต่างจากฉบับอื่นในข่าวเดียวกัน ทั้งในแง่ความลึกในประเด็นข่าว ขนาดตัวอักษร รวมทั้งสีสันที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน เช่น ใช้วิธีการกลับฟิล์มหรือการเจาะข่าว คือ การให้พื้นรอบๆ หัวข่าวเป็นสีดำและตัวอักษรสีขาว หรืออาจใช้ล้อมกรอบหัวข่าวด้วยเส้น สีแดง เป็นต้น

2. สรุปเนื้อหาหรือความสำคัญ รวมทั้งประเด็นสำคัญของเนื้อหาข่าว

พาดหัวข่าวเป็นการแถลงหรือบอกให้ผู้อ่านทราบอย่างสั้นๆ ย่อๆ ว่าหนังสือพิมพ์ในวันนั้น มีข่าวอะไรเด่นๆ บ้าง เป็นลักษณะการโชว์ข่าว ดังนั้นจึงต้องดึงเอาประเด็นสำคัญที่สุดของข่าวมาคิดคำพาดหัวในเนื้อที่อันจำกัด และต้องทำให้ผู้อ่านเข้าใจทันที

3. เป็นการช่วยประเมินคุณค่าของข่าวแต่ละข่าว

พาดหัวข่าวช่วยให้ผู้อ่านทราบคุณค่าของข่าว ว่าในเวลานั้นข่าวใดเป็นข่าวที่มีคุณค่าสูงก็จะพาดหัวด้วยอักษรขนาดใหญ่ พื้นที่ในการนำเสนอจำนวนหลายคอลัมน์มีภาพประกอบข่าว ข่าวใดที่มีค่าน้อยกว่าก็มีขนาดตัวอักษรพิมพ์และคอลัมน์ลดหลั่นกันตามลำดับ โดยการประเมินคุณค่าของข่าวนี้ พิจารณาจากองค์ประกอบข่าว เช่น ความสำคัญหรือความเด่นของบุคคลที่ตกเป็นข่าว ผลกระทบกระเทือนต่อประชาชน ฯลฯ ข่าวใดมีองค์ประกอบมากก็จะได้รับการพิจารณานำเสนอให้เป็นข่าวใหญ่ โดยเฉพาะในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอได้เพียง 7-8 ข่าว แต่ผู้อ่านบางคนอาจมีเวลาไม่มากนัก การช่วยประเมินคุณค่าข่าวดังกล่าวเปรียบเสมือนการแนะนำให้ผู้อ่านเลือกอ่านข่าวที่มีคุณค่าสูงก่อน หากพอมีเวลาจึงอ่านข่าวที่เหลือตามความสนใจ

4. สร้างบุคลิกเฉพาะให้แก่หนังสือพิมพ์ และแสดงภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์

พาดหัวแสดงถึงภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับด้วย เช่น การเลือกใช้รูปแบบของหัวข่าว ลักษณะของตัวอักษร การใช้สีต่างๆ ที่ประกอบในหัวข่าวที่มีความต่อเนื่องยาวนาน และมีการเปลี่ยนแปลงน้อยจนกลายเป็นสไตล์ หรือภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นในการรับรู้ของผู้อ่าน เช่น หนังสือพิมพ์มติชนมักใช้สีแดงเป็นพื้นและตัวอักษรที่พาดหัวข่าวสีขาวสำหรับข่าวใหญ่หน้าหนึ่ง เป็นต้น

5. บอกตำแหน่งของข่าวในหน้าต่อไป

พาดหัวข่าวที่บอกตำแหน่งของข่าวในหน้าต่อข่าว คือ Jump Head ในกรณีข่าวที่นำเสนอในหน้าต่างๆ อาจไม่จบในหน้าเดียวกัน และต้องนำเสนอรายละเอียดต่อในหน้าอื่น ดังนั้นหัวข่าวต่อจึงเป็นเครื่องบอกผู้อ่านให้ทราบว่า ข่าวที่ต้องการอ่านต่ออยู่นั้นอยู่หน้าใด ตำแหน่งใด หัวข่าวประเภทนี้จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับข่าวในหน้าแรก บางครั้งมีข้อความเหมือนกันแต่สั้นกว่า

6. ช่วยเป็นองค์ประกอบในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ให้น่าอ่าน ดูแล้วไม่เบื่อ

พาดหัวข่าวเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่ใช้ในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ให้สวยงามทำให้การจัดหน้าหนังสือพิมพ์น่าอ่าน ดูแล้วไม่เบื่อ

มาลี บุญศิริพันธ์ (2537, หน้า 94) ให้ความหมายไว้ว่า "พาดหัวข่าว คือ ส่วนบนสุดของข่าว เป็นส่วนที่อยู่เหนือจากเนื้อข่าว ทำหน้าที่บอกให้ผู้อ่านทราบถึงสาระ รายละเอียดของข่าวและเป็นส่วนสำคัญในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ การพาดหัวข่าวอาจจะมีขนาดแตกต่างกันตามความสำคัญของข่าวที่ได้รับจากการประเมินค่าข่าวจากบรรณาธิการ แต่สาระในหัวข่าวจะต้องเป็นประเด็นที่สำคัญและเป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้อ่าน"

พีชนีย์ สรรคบุรานุรักษ์ (2537, หน้า 73 อ้างอิงใน บังอร กล่องสูงเนิน, 2542, หน้า19) กล่าวว่า "หัวข่าว" หมายถึง การนำเหตุการณ์นั้นมาสรุปเป็นข้อความที่กะทัดรัดชัดเจน และใช้ภาษาที่จะกระตุ้นความสนใจหรือให้เข้าใจง่าย ซึ่งอาจมีรูปแบบเป็นวลีหรือประโยคก็ได้ บางครั้งหัวข่าวอาจมีความคลุมเครือโดยบังเอิญ และก่อให้เกิดความเข้าใจผิดก็เนื่องมาจากหัวข่าวต้องใช้คำอย่างประหยัดเพื่อให้กะทัดรัด การตีความหัวข่าวต้องทำอย่างระมัดระวัง

ลำดับน จาดใจดี (2539, หน้า 8) กล่าวว่า "การพาดหัวข่าว ไม่ว่าจะป็นข่าวทางโทรทัศน์วิทยุ ข่าวหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารก็ตาม จำเป็นต้องมีหัวข่าวด้วยกันทั้งนั้น ดังนั้น หัวข่าวจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ถึงกับมีผู้เปรียบไว้ว่า "หัวข่าวเปรียบเหมือนป้ายบอกทางบนถนนหรือคำขวัญในโฆษณา"

ประภัสสร ภัทรนาวิก (2539, หน้า 186) ศึกษาเรื่องพาดหัวข่าว สรุปได้ว่า พาดหัวข่าวเป็นส่วนประกอบส่วนแรกที่สุดของโครงเรื่องข่าว ปราบกฎเป็นตัวอักษรขนาดใหญ่อยู่ต้นข่าว การพาดหัวข่าวมีหน้าที่สำคัญหลายประการ นอกจากรายงานข่าวโดยย่อหรือแจ้งให้ทราบว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นมีข่าวอะไรบ้าง และยังช่วยในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์สร้างความดึงดูดใจ ได้รับความสนใจให้ผู้อ่านข่าว หรือตัดสินใจซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น

สิริวรรณ นันทจันมูล (2543, หน้า 77) ให้ความหมายของพาดหัวข่าวว่าเป็นการนำประเด็นสำคัญของข่าวมาพาดหัว ทั้งนี้เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่าวันนี้มีเหตุการณ์อะไรบ้างเกิดขึ้น

นิเทศ ไชยคำภา (2543, หน้า 170) กล่าวว่า "การเขียนภาษาพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันนั้น จะต้องคำนึงถึงผู้อ่านและเวลา นอกจากนั้น จะต้องคำนึงถึงการแข่งขันกับสื่ออื่นเพื่อจะดำเนินอยู่ได้ในเชิงธุรกิจ นอกจากนั้นยังใช้ภาษาให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย สนใจใครู้ย่อมแสดงให้เห็นว่า นักหนังสือพิมพ์ก็ถือได้ว่าเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนสร้างสรรค์ภาษาไทยให้เกิดความเจริญงอกงามตลอดไป"

สมควร กวียะ (2547, หน้า 68) กล่าวถึงความหมาย การพาดหัวข่าวว่าเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจ ทำให้สารหรือเนื้อหาข่าวมีความหนักแน่น นอกจากนั้นยังมีความเป็นวารสารศาสตร์ที่ต้องสร้างสรรค์ภาษาทุกวัน

พรสุภา อิมเนย (2552, หน้า 69) กล่าวว่า "นักหนังสือพิมพ์เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการใช้ภาษาเพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดภาพพจน์ด้วยการเลือกเฟ้นถ้อยคำอย่างหลากหลายมาใช้ในงานเขียนพาดหัวข่าวให้มีการวางรูปแบบของการเขียนพาดหัวข่าวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสะดุดตา น่าสนใจแก่ผู้พบเห็น เพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพพจน์คล้ายตามเนื้อหาข่าวมากที่สุดเท่าที่จะทำได้"

ภาคภูมิ หรรณา (2554, หน้า 95) สรุปความหมายของการพาดหัวข่าวไว้ว่า คือ “การสร้างสรรคฺ์ ภาษาที่สั้นกระชับ ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาข่าวทั้งหมดออกมาในรูปของประโยค วลี หรือข้อความสั้นๆ และอยู่ส่วนบนสุดของเนื้อหาข่าว อีกทั้งยังมีขนาดตัวอักษรที่ใหญ่เพื่อดึงดูดความน่าสนใจของผู้อ่าน”

จากคำกล่าวเหล่านี้ สรุปได้ว่า “พาดหัวข่าว หรือหัวข่าว” คือส่วนสำคัญที่สุดของข่าว เป็นการสรุปใจความสำคัญของข่าว โดยเขียนออกมาในรูปแบบของประโยค หรือวลีสั้นๆ แต่ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาข่าวทั้งหมด ซึ่งในขณะเดียวกันจำเป็นต้องเขียนให้เนื้อหาของข่าวสั้น กระชับรัดกุม และดึงดูดความน่าสนใจ โดยส่วนมากจะมีลักษณะการเขียนพาดหัวข่าวให้มีขนาดตัวหนังสือที่ใหญ่กว่าปกติ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำ และประโยค

รูปแบบของคำ

กำชัย ทองหล่อ (2533, หน้า 210- 214) ได้กล่าวสรุปความหมายของคำไว้ ดังนี้

“คำ” คือ คำที่เป็นคำเดี่ยวไม่ได้ประสมกับคำอื่นเรียกว่า คำมูล แต่ถ้านำคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเป็นคำเดี่ยว เรียกว่า คำประสม อาจจะเป็นคำภาษาเดียวหรือภาษาต่างประเทศ ประสมกันแล้วเกิดความหมายอย่างหนึ่งหรือความหมายคงเดิม แต่เน้นความหมายให้กระชับ และไม่ว่าเราจะนำคำบาลีสันสกฤตหรือคำไทยประสมกัน ก็เรียกว่า คำประสม (เรียกตามบาลี และสันสกฤตเรียกว่า คำสมาส) ซึ่งการนำคำมูลที่คำก็ตามมารวมกันเป็นคำประสมแล้วถือว่าเป็น คำเดี่ยวทำหน้าที่เป็นบทประธาน หรือกรรมก็ต้องไปด้วยกัน แบ่งแยกไม่ได้

เปรมจิต ชนะวงศ์ (2538, หน้า 110) กล่าวว่า คำ คือ เสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย หรือพยางค์ที่มีความหมาย หรือหน่วยงานทางภาษาที่ประกอบด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และความหมาย จัดเป็นหน่วยทางภาษาที่เล็กที่สุด คำมีลักษณะคล้ายคลึงกับพยางค์ ต่างกันที่คำจะต้องมีความหมายส่วนพยางค์จะมีความหมายหรือไม่ก็ได้

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2545, หน้า 59) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า “คำ” ไว้ดังนี้ คำในตำราไวยากรณ์มีความหมายต่างกัน เป็น 3 อย่าง คือ

1. หมายความว่า พยางค์หนึ่งๆ คือเสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่งๆ ดังที่ใช้อยู่ในตำรา อักษรวิธีว่า คำเป็น คำตาย และที่ใช้ในตำราฉันทลักษณ์ว่า คำครุ คำลหุ หรือจำนวนคำ ที่ใช้ในวรรคหนึ่งๆ ของคำประพันธ์ว่าโคลงบาทนั้นมีคำเท่านั้นคำ ฉันทบทนั้นมีเท่านั้นคำ เป็นต้น
2. หมายความว่า คำร้องท่อนหนึ่ง เป็นคำหนึ่ง ดังที่ใช้ในคำกลอนบทละครต่าง คือ ความหมายว่า คำกลอน 2 วรรค เป็นคำหนึ่ง เช่นตัวอย่าง “มาจะกล่าวบทไป ถึงสิ่งศักดิ์ทรงธรรม นานา” เรียกว่าคำหนึ่ง คือ หมายถึงคำร้องคำหนึ่ง

3. หมายความว่า เสียงที่พูดออกมา ได้ความอย่างหนึ่ง ตามความต้องการของผู้พูด จะเป็นก็พยางค์ก็ตาม เรียกว่าคำหนึ่ง บางคำก็มีพยางค์เดียว บางคำก็มีหลายพยางค์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

‘นา’ (ที่ปลูกข้าว) เป็นคำ 1 มี 1 พยางค์

‘นาวา’ (เรือ) เป็นคำ 1 มี 2 พยางค์

‘นาฬิกา’ (โมงหรือท่อม) เป็นคำ 1 มี 3 พยางค์ ดังนี้ เป็นต้น

บรรจบ พันธุเมธา (2545, หน้า 107-167) จำแนกชนิดของคำออกเป็น 8 ชนิด ได้แก่

1. คำนาม คือคำที่เรียกชื่อสิ่งต่างๆ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เช่น คน หมา แมว ปากกา ดินสอ
2. คำสรรพนาม คือคำที่ใช้แทนคำนามเพื่อไม่ต้องกล่าวซ้ำๆ กัน เช่น แก ฉัน นี้ นั้น ใคร
3. คำกริยา คือคำที่แสดงอาการของนามหรือสรรพนาม หรือคำที่ทำหน้าที่ได้อย่างนาม เช่น เดิน กระโดด วิ่ง กินข้าว
4. คำวิเศษณ์ คือคำที่ทำหน้าที่ขยายความให้ชัดเจนสมบูรณ์ขึ้น แยกออกเป็น 2 พวก คือ คำวิเศษณ์ขยายนาม (คุณศัพท์) และคำวิเศษณ์ขยายกริยา (คุณศัพท์หรือกริยา (กริยวิเศษณ์))
5. คำบุพบท คือคำนำหน้านามหรือทำหน้าที่ได้อย่างนาม เพื่อให้ความต่อเนื่องกัน และสมบูรณ์แบบ เช่น บน ล่าง ข้างใน ภายนอก
6. คำสันธาน คือคำที่เชื่อมความให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น แต่ นอกจาก เว้นแต่ ยกเว้น
7. คำอุทาน คือคำที่เปล่งออกมาด้วยอารมณ์สะเทือนใจ เวลาตกใจ ดีใจ หรือแปลกใจ
8. คำลักษณนาม คือคำที่กำหนดขึ้นไว้ใช้ทำยคำคุณศัพท์ บอกจำนวนนับ หรือประมาณ เพื่อขยายคำนามข้างหน้า บอกรูปลักษณะหรือ ชนิด หรือประเภทของคำ

จงชัย เจนहतถการกิจ (2551, หน้า 7) กล่าวว่า คำ คือ กลุ่มของเสียงที่ประกอบไปด้วย เสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ที่มีมนุษย์ได้เปล่งออกมา หรือเขียน ก่อให้เกิดความหมาย เพื่อใช้สำหรับสื่อสารกัน คำสามารถถ่ายทอดโดยการพูดและการเขียนเป็นตัวอักษร การพูดอาศัยเสียง เป็นสื่อ ส่วนการเขียน การอ่านต้องใช้ตัวอักษรเป็นสื่อ ซึ่งถ้อยคำที่เป็นตัวอักษรจะประกอบไปด้วย รูป พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ อย่างน้อยถ้อยคำจะต้องมีส่วนประกอบ 3 ส่วนขึ้นไป

วันเพ็ญ เทพโสภะ (2555, หน้า 78) กล่าวว่า คำ คือ เสียงหรือพยางค์ที่เปล่งออกมาแล้ว มีความหมาย อาจมีพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์ก็ได้ คำมูล คือ คำไทยแท้หรือคำที่มาจากภาษาอื่นก็ได้ แต่ต้องไม่ประสมกับคำอื่นและต้องมีความหมายชัดเจนในตัว จะมีก็พยางค์ก็ได้ ไม่กำหนด เช่น ไก่ ลูก ทอง ปลา กุญแจ มะนาว นาฬิกา กระดาษ เป็นต้น

รูปแบบของประโยค

กุหลาบ มัลลิกะมาส (วารสารณ์ บำรุงกุล, 2536, หน้า 227) ได้แบ่งประโยคที่นักเขียนใช้กันในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ประโยคสั้น เป็นประโยคที่มีลักษณะสั้นอย่างที่เราเรียกว่า เอกถลประโยค ไม่ซับซ้อน พูดอย่างตรงไปตรงมา คำในประโยคชนิดนี้ ทุกคำมีความหมายไม่อาจตัดให้สั้นลงไปได้อีก เช่น พ่อกู ชื่อศรีอินทราทิตย์ แม่กูชื่อนางเสด็จ ใจโลได้ฟังดังนั้นก็โกรธ

2. ประโยคยาวขึ้น ประโยคแบบนี้เป็นประโยคยาวขึ้นในลักษณะเป็นคู่ขนาน ได้แก่ ประโยคที่มีคำว่า เมื่อใด...เมื่อนั้น, ฉันทใด...ฉันทนั้น, ...ก็ดี...ก็ดี, แต่...ก็... เช่น

ความเดือดร้อนของข้าราชการชั้นผู้น้อย มีฉันทใด ความเดือดร้อนของชาวนาก็มีฉันทนั้น การศึกษาเล่าเรียนก็ดี ความประพฤติเรียบร้อยก็ดี การตั้งใจฝึกฝนตนเองก็ดีเหล่านี้ ล้วนช่วยให้ผู้ศึกษามีโอกาสก้าวหน้ายิ่งขึ้น

แต่ทุกข์ของข้าพเจ้าใส่ปาก ก็แสนยากไม่มีใครสงสาร ประโยคยาวแบบโวหาร ประโยคแบบนี้ค่อนข้างยาว มีใจความตรงไปตรงมา ความหมายจะค่อยๆ ทวีความสำคัญยิ่งขึ้นในตอนท้าย จบเนื้อความเมื่อไรก็จะเข้าใจได้แจ่มแจ้ง เช่น

ข้าพเจ้ารักตัวเองยิ่งนัก แต่ข้าพเจ้ารักทะเลาะแม่ยิ่งกว่าตัวเอง แต่ทั้งตัวเองและทะเลาะแม่ ข้าพเจ้าก็หาได้รักเท่าต่อองูไม่

3. ประโยคบาร์อ็อก ประโยคแบบนี้อาจเป็นประโยคยาว หรือสั้นก็ได้ ประพจน์ มีคำวิเศษณ์ และคำขยายแปลกๆ การสร้างประโยคก็แปลกออกไปเพื่อใช้กระทบใจผู้อ่าน หรือทำให้ผู้อ่านซาบซึ้งโดยไม่คำนึงถึงแบบแผนทางไวยากรณ์มากนัก เช่น รงค์ วงศ์สวรรค์ เขียนว่า "วันนี้รับประทานอาหารอย่างเอร็ดอร่อย"

สุทธิ ชัดติยะ (2542, หน้า 25) กล่าวถึง ลักษณะของประโยค มี 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ประโยคความเดียว หรือเอกธลประโยคคือประโยคที่มีส่วนประกอบเดียว มีใจความเพียงอย่างเดียว ทั้งประธาน กริยา และกรรม อาจจะมีส่วนขยายได้ เช่น

• วิชาไปโรงเรียน

• วิชาไปตลาดทุกเช้า

• ครูหวังดีต่อศิษย์

2. ประโยคความรวม หรืออเนกบรรพประโยค คือ ประโยคที่มีใจความหมาย ใจความ แต่ละใจความสามารถแยกเป็นประโยคความเดียวได้สมบูรณ์ทุกประโยค ในแต่ละประโยคเชื่อมด้วยสันธาน เช่น

รุจิกาญจน์ไปตลาด แต่รัชนีทร์ไปโรงเรียน สามารถเขียนประโยคได้ดังนี้ รุจิกาญจน์ไปตลาด รัชนีทร์ไปโรงเรียน

3. ประโยคความซ้อน หรือสังกรประโยค คือ ประโยคที่มีเนื้อความหลายเนื้อความ แต่จะมีส่วนประกอบของบางประโยคซ้อนอยู่กับประโยคอื่น เมื่อแยกเป็นประโยคเดียว จึงมีประโยคบางประโยคขาดความสมบูรณ์ เช่น

ฉันดูเขาเดินเล่น ประโยคหลัก ฉันดู ประโยคซ้อน เขาเดินเล่น

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2545, หน้า 192-193) สรุปความหมายของประโยค ว่าประโยค คือ ถ้อยคำที่มีเนื้อความครบสมบูรณ์ ประโยคหนึ่งๆ แบ่งออกเป็นสองภาค ดังนี้

1. ภาคประธาน หมายความว่า ส่วนที่ผู้กล่าวอ้างขึ้นก่อน เพื่อให้ผู้ฟังรู้ว่าอะไรเป็นข้อสำคัญของข้อความภาคนี้ โดยมากมักเป็นคำนามหรือสรรพนามเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้พูดหรือผู้เขียนกล่าวขึ้นก่อน เช่น ตาสี บ้าน ฉัน เขา เป็นต้น ซึ่งทราบได้เพียงว่าเป็นใคร หรืออะไรเท่านั้น

2. ภาคแสดง หมายถึง คำที่แสดงอาการของภาคประธานให้ได้รับความครบว่า แสดงอาการอย่างนั้นอย่างนี้ เช่น ตาสี-นอน บ้าน-งาม ฉัน-กินข้าว เขา-เป็นนายอำเภอ ฯลฯ ภาคที่อยู่ท้ายประธาน เช่น คำว่า นอน งาม กินข้าว เป็นนายอำเภอ นี้ เรียกว่า ภาคแสดง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2533, หน้า 44-45) ได้จำแนก รูปประโยคไว้ ดังนี้

1. ประโยคกรรตุคือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยผู้กระทำ
2. ประโยคกรรม คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยผู้ถูกกระทำ
3. ประโยคกริยา คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยกริยา
4. ประโยคการิต คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยผู้รับการกระทำ

จงชัย เชนหัตถการกิจ (2551, หน้า 7) กล่าวว่า ประโยค หมายถึงถ้อยคำหลายคำที่นำมาเรียงกันแล้วเกิดใจความสมบูรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยภาคประธานและภาคแสดง ใช้ติดต่อสื่อสารกันได้ทั้งภาษาเขียน หรือภาษาพูด ซึ่งรูปประโยคสามารถจำแนก ได้ 5 รูป ดังนี้

1. ประโยคกรรตุ หรือประโยคประธาน คือ ประโยคที่มีประธานอยู่หน้า ตามด้วยกริยา หรือตามด้วยกริยาและกรรม หรือตามด้วยกริยาและส่วนเติมเต็ม เช่น กบร้อง รถติด รถชนเสาไฟฟ้า

2. ประโยคกริยา คือ ประโยคที่มีคำกริยาขึ้นต้น ตามด้วยประธาน กริยาเหล่านี้ คือ เกิด มี ปรากฏ

3. ประโยคกรรม คือ ประโยคที่มีกรรมอยู่หน้า เพื่อเน้นกรรมให้ชัดเจน เช่น หนังสือเล่มนี้
ใครแต่ง

4. ประโยคการิต คือ ประโยคประธานหรือประโยคกรรมที่มีผู้รับใช้แทรกเข้ามา เช่น แม่ให้
ฉันต้กบาตรในวันเกิด

5. ประโยคกริยาสภาวะมาลา คือ ประโยคที่มีกริยา หรือกริยาวลีทำหน้าที่เป็นคำนาม
ซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานกรรม หรือบทขยาย เช่น วายน้ำ เป็นกีฬาที่ฉันชอบ ฉันชอบมองโลกในแง่ดี
นววรรณ พันธุมเมธา (2554, หน้า 180) ได้กล่าวถึงว่ารูปประโยคในภาษาไทยมี 4 รูป
ได้แก่

1. ประโยคกรรตุ คือ ประโยคที่พูดถึงผู้ทำซึ่งเรียกว่ากรรตุการกก่อน เช่น เสือกินตามี
เสือ เป็นกรรตุการกและเป็นประธาน

2. ประโยคกรรม คือ ประโยคที่พูดถึงผู้ถูกซึ่งเรียกว่ากรรมการกก่อน เช่น ตามีถูกเสือกิน
ตามี เป็นกรรมการกและเป็นประธาน

3. ประโยคกริยา คือ ประโยคที่พูดถึงกริยาก่อน เช่น มีโรคติดต่อขึ้นที่นี้ มีขึ้นเป็นกริยา
โรคติดต่อ เป็นประธาน

4. ประโยคการิต คือ ประโยคทำนองเดียวกับประโยคกรรตุ หรือประโยคกรรม แต่มีผู้รับ
ใช้เรียกว่า การิตการก แทรกเข้ามา เช่น ครูให้ศิษย์อ่านหนังสือ ครู เป็นกรรตุการก และเป็นประธาน
ให้อ่าน เป็นกริยา ศิษย์ เป็นการิตการก และหนังสือ เป็นกรรมการก

ความหมายของคำ

กาญจนา นาคสกุล และคณะ (2521, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของคำไว้ ดังนี้

1. ความหมายโดยตรง หรือความหมายหลัก ได้แก่ ความหมายเดิมของคำเป็น
ความหมายในพจนานุกรม

2. ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝง ได้แก่ ความหมายที่เกี่ยวข้อง ชักนำความคิดโยง
ไปถึงสิ่งอื่น อาจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ หลายอย่าง เช่น ความรู้สึก ความเคยชิน กาลเทศะ ความสุภาพ
ของภาษา ฯลฯ

บรรจบ พันธุมเมธา (2523, หน้า 57-76) กล่าวว่า ความหมายของคำ สรุปได้ดังนี้

1. ความหมายแฝง คือ คำที่มีความหมายย่อยแฝงอยู่ในความหมายใหญ่ ซึ่งรายละเอียด
บางอย่างไว้ในความหมายนั้นๆ ความหมายชนิดนี้มักปรากฏในคำกริยา และคำขยาย เช่น

1.1 บอกทิศทาง เช่น ลง บอกให้รู้ว่าเลื่อนจากที่สูงไปที่ต่ำ

1.2 บอกอาการเคลื่อนไหว เช่น ชยับ (เคลื่อนไหวไปไม่มาก)

1.3 บอกอาการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กับเวลา เช่น ไขว่ไขว่ (อาการที่ทำอย่างซ้ำๆ) ปุบปับ (ทำโดยรีบร้อน ทันทีทันใด)

1.4 บอกอาการหรือลักษณะของคนบางจำพวก เช่น ลักษณะของผู้หญิง ได้แก่ อ่อนแอ้น แหม่มซ้อย กระเจ้ากระงอด

1.5 บอกลักษณะของสิ่งๆที่รวมกันอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น สุ่มซ่าบ ยัดเยียด

2. ความหมายอุปมา คือ ความหมายที่ใช้เปรียบเทียบ มักใช้เมื่อจบคำที่ต้องการใช้พรรณนา บอกลักษณะเพื่อต้องการให้เห็นลักษณะชัดขึ้น แบ่งออกได้ ดังนี้

2.1 อุปมาที่ได้จากคำที่มีใช้อยู่แล้ว โดยมากเป็นชื่อสัตว์ชนิดต่างๆ เช่น ลิง (ชน อยู่ไม่สุข)

2.2 อุปมาที่สร้างขึ้นใหม่โดยมากเป็นคำประสม เช่น หัวโชน (ปฏิบัติงาน หรือวางตัวไปตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง) แม่น้ำ (ใจกว้าง)

ประสิทธิ์ กาศย์กลอน (2523, หน้า 196-197) ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาไว้ว่า การที่เราจะเข้าใจความหมายของถ้อยคำได้นั้น ขึ้นอยู่กับบริบท 2 ชนิด คือ

1. บริบททางสังคม เป็นเหตุการณ์ที่เกิดควบคู่กับถ้อยคำจะช่วยบอกความหมายของคำนั้น เช่น "ขอหอมหน่อย" เราทราบความหมายเมื่ออยู่ในเหตุการณ์นั้น จึงจะเข้าใจความหมายชัดเจน

2. บริบททางภาษา หมายถึง ข้อความที่แวดล้อมถ้อยคำช่วยให้เข้าใจความหมายของคำนั้น ชัดเจน เช่น คำว่า "ขึ้น" คำเดียวมีความหมายมากมาย ถ้ากล่าวคำเดียวไม่ทราบว่าความหมายอะไร ต้องอาศัยบริบททางภาษา จะทำให้เข้าใจความหมายของคำนี้

วรรณ แก้วแพรง (2532, หน้า 2-4) ได้อธิบายความหมายของคำ สรุปได้ ดังนี้ ความหมายของคำไม่คงที่ เพราะเมื่ออยู่ลำพังจะมีความหมายอย่างหนึ่ง แต่เมื่อเข้าประโยคแล้ว ความหมายของคำเปลี่ยนไป ความหมายของคำเป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดที่มีความหมายหลายประการ ในที่นี้กล่าวเพียง 5 ประการ คือ

1. ความหมายโดยตรง เป็นความหมายตามปกติของคำ ความหมายตรงตัว

2. ความหมายเชิงอุปมา เป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งไปใช้กับอีกสิ่งหนึ่ง เช่น คำว่า "ลิง" ถ้าพูดว่าเด็กคนนี้ ลิงแท้ๆ (ชน อยู่ไม่สุข)

3. ความหมายแฝง เป็นความหมายย่อยที่ซ่อนเร้นอยู่ในความหมายใหญ่เพื่อบอก ลักษณะบางอย่าง ความหมายแฝงจึงเป็นความหมายเงาๆ มักแฝงอยู่ในคำกริยาและคำขยาย

4. ความหมายตามบริบท เป็นความหมายของคำที่ขึ้นอยู่กับความหมายในประโยค ขึ้นอยู่กับบริบทข้อความที่ห้อมล้อม เช่น "พรานขึ้นสายธนู" (ก่ง, โง่) "หมูนี้นั่งกำลังมือขึ้น" (เจริญ, โชคดี) "อย่ามาขึ้นเสียงกับฉันนะ" (ออกเสียงแสดงความโกรธ)

5. ความหมายจิตประหวัด ได้แก่ ความหมายที่เกี่ยวกับประสบการณ์ ความรู้สึก ทศนคติของแต่ละคน เช่น "ปลาไหล" แต่ละคนย่อมมีความรู้สึกตอบสนองต่อคำนี้ต่างกัน

นอกจากนี้ นิติยา กาญจนะวรรณ (2546, หน้า 138-140) ได้ให้ความหมายของคำไว้ว่า คำเป็นเรื่องของความคิด ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

1. ความหมายแฝง ความหมายย่อยที่แฝงอยู่ในความหมายใหญ่ แฉะรายละเอียดบางอย่างไว้ในความหมาย มักปรากฏอยู่ในคำกริยาและคำขยาย ซึ่งคำกริยาและคำขยายที่มีความหมายแฝงจะบอกอะไรได้หลายอย่าง คือ ความหมายทิศทาง บอกการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็น การเคลื่อนไหวตลอดเวลา บอกการเคลื่อนที่สัมพันธ์กับเวลา บอกอาการหรือลักษณะของคนบางจำพวก เช่น ลักษณะของผู้ชายและผู้หญิง บอกลักษณะของสิ่งที่มีอยู่มากมาย และบอกคุณสมบัติบางอย่างของกริยา

2. คำอุปมา คือ คำใช้เปรียบที่มักจะใช้เมื่อต้องการใช้พรรณนาบอกลักษณะให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แยกออกเป็นคำอุปมาที่ได้มาจากคำที่มีใช้อยู่แล้ว มักเป็นชื่อสัตว์ชนิดต่างๆ และคำอุปมาที่สร้างขึ้นใหม่ เช่น หม่าหวงก้าง หมายความว่าหวงของทั้งที่ไม่มีประโยชน์ต่อตนเอง โดยมากมักเป็นคำประสม

3. ความหมายสัมพันธ์กับเสียง คือ การคัดเลือกเสียงใช้ในภาษาที่ขึ้นอยู่กับลักษณะของเสียงและความหมายนิยม การแยกเสียงแยกความหมาย ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ เพื่อให้มีคำใช้มากขึ้นในภาษา

นพดล จันทรทิพย์ (2534, หน้า 25-17) ได้กล่าวถึงความหมายของคำ ซึ่งสรุปได้ว่า คำมีความหมายโดยทั่วไป มี 2 ลักษณะคือ

1. ความหมายโดยตรง คือ ความหมายเดิม ซึ่งเป็นความหมายตามพจนานุกรม เช่น เสือ พจนานุกรมให้ความหมายว่า น. เป็นสัตว์สี่เท้าคล้ายแมว ดูร้าย ชอบกินสัตว์อื่นเป็นอาหาร มีหลายชนิด

2. ความหมายโดยนัย คือ ความหมายที่ชักนำความคิดให้เกี่ยวโยงไปถึงสิ่งอื่น ความหมายโดยนัยจะแฝงความเกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ขึ้นอยู่กับความรู้สึก กาลเทศะ และเจตนาในการใช้คำ

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2549, หน้า 85) กล่าวว่า ความหมายของคำแยกได้ 2 ประการ ประการแรกคือความหมายเฉพาะคำหมายถึง คำที่มีความหมายได้หลายอย่าง เช่น หัว อาจหมายถึง ส่วนบนสุดของร่างกาย หรืออาจหมายถึงส่วนหนึ่งของพืชที่อยู่ในดิน เช่น หัวเผือก หัวมัน หัวหอม หรือผู้ที่เป็นใหญ่หรือเป็นผู้นำ เรียกว่า หัวหน้า ซึ่งความหมายเฉพาะของคำแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ความหมายโดยตรง คือ คำที่มีความหมายตรงตามเนื้อความ เช่น เมื่อกกล่าวถึง
กิน หมายถึง เคี้ยวกลืน กลืน
เด็ก หมายถึง ผู้เยาว์
บ้าน หมายถึง ที่อยู่อาศัย

2. ความหมายอุปมา หรือความหมายโดยนัย คือ คำที่มีความหมายซ่อนเร้นอยู่ในคำนั้น
บางครั้งต้องตีความ เป็นความหมายที่ผิดไปจากความหมายเดิม หรืออาจหมายถึงการนำคำที่ใช้
อยู่ตามธรรมดา สำหรับสิ่งหนึ่งไปใช้กับสิ่งหนึ่ง ที่เห็นว่ามีลักษณะคล้ายกันเพื่อบอกอาการ เช่น
ลูกเป็นแก้วตาของพ่อแม่ คำว่า แก้วตา มีความหมายเชิงอุปมาว่า เป็นสิ่งมีค่ายิ่ง เป็นที่รักและหวงแหน
การใช้ภาษา

ชำนาญ รอดเหตุภัย (2526, หน้า 71-81) ได้ศึกษาคำที่ใช้ในทางประพันธ์ศาสตร์ ซึ่งจำแนก
ตามประเภท ดังนี้

1. คำที่มีความหมายตรง มีความหมายตามพจนานุกรม
2. คำล้อเลียนภาษาต่างประเทศ ทำให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น เด็ดสะมอเลย์ (ตายแหงแก๋)
3. คำย่อ เป็นคำที่ใช้ในการเขียน การพิมพ์เพื่อประหยัดด้อยคำเนื้อที่ในการเขียน การพิมพ์
เช่น สนวน. สลวท. ฯลฯ

4. คำเลียนเสียงพูด เช่น ดีที่ซู้ด

อรอนพ อุบลแย้ม (2542, หน้า 81-93) กล่าวถึง ลักษณะการใช้ถ้อยคำภาษาไทย ไว้ดังนี้

1. การใช้คำผิดความหมาย คือ การใช้คำที่มีความหมายอย่างหนึ่งไปใช้ในความหมาย
อย่างอื่น

2. การใช้กลุ่มคำหรือสำนวนไม่ถูกต้อง คือการนำสำนวนที่มีมาแต่เดิมใช้ผิดไปจากเดิม

3. การใช้ถ้อยคำหรือสำนวนต่างประเทศ คือ การนำคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ทั้งๆ
ที่มีคำไทย หรือมีศัพท์บัญญัติทางภาษาไทยที่เหมาะสมให้แทนอยู่แล้ว

4. การใช้คำผิดระดับหรือต่างระดับ คือ การเลือกใช้คำไม่เหมาะสมกับภาษา หรือไม่
สอดคล้องกับกาลเทศะและบุคคล

5. การตัดคำ คือ การใช้คำหรือกลุ่มคำไม่เต็มรูป อาจทำให้การสื่อสารไม่ชัดเจน เพราะ
เกิดความกำกวมขึ้นโดยไม่ตั้งใจ

6. การใช้คำบุพบทไม่ถูกต้อง คือ การเลือกใช้คำนำหน้าทไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดความ
คลาดเคลื่อนในการสื่อสาร

สนธิ ตั้งทวี (จีระภา พึ่งกริม, 2544, หน้า 10-11) กล่าวถึงคำไทยที่ใช้กันในปัจจุบัน แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1. คำที่มีความหมายโดยตรง ได้แก่ คำที่มีความหมายกำหนดไว้ในพจนานุกรม
2. คำที่มีความหมายโดยนัย ความหมายของคำจะแฝงอยู่กับความหมายของคำที่มีความหมายโดยตรง

3. คำที่เกิดจากอารมณ์ คำที่เกิดจากความรู้สึกโดยไม่ตั้งใจที่จะกล่าวคำนั้น
4. คำเลียนเสียงธรรมชาติ เป็นคำที่เหมาะสมสำหรับการบรรยาย
5. คำมีศักดิ์ เป็นคำที่มีความหมายให้ความรู้สึกสูงส่ง ซึ่งรวมถึงคำราชาศัพท์
6. คำรูปธรรม เป็นคำที่ให้ความหมายทางความคิด
7. คำนามธรรม เป็นคำที่มีความหมายทางความคิด
8. คำศัพท์บัญญัติ อาจเรียกว่า ศัพท์เทคนิค เป็นศัพท์ที่ใช้เฉพาะในแต่ละสาขาวิชา
9. คำเฉพาะกลุ่ม คำที่ใช้สื่อความหมายเฉพาะคนในกลุ่ม
10. คำสแลง หรือคำคะนอง เป็นคำที่ผิดปกติทั้งด้านเสียง การเขียน และความหมาย
11. คำภาษาตลาด คำที่เป็นภาษาพูดของคนทั่วไป มักไม่คำนึงถึงความถูกต้อง
12. คำภาษาหนังสือพิมพ์ เป็นคำที่ใช้กันในหมู่นักหนังสือพิมพ์
13. คำต่ำหรือคำหยาบ เป็นคำไม่เหมาะสมที่จะนำมาพูดและเขียน มักเป็นคำสบถเสียดสี
14. คำภาษาถิ่น เป็นคำที่ใช้ประจำถิ่นต่างๆ
15. คำภาษาพาณิชยกรรม เป็นคำที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์
16. คำย่อ คำที่สร้างขึ้นโดยใช้อักษรตัวแรกของคำสำคัญมาเรียงกันแล้วใช้มหัพภาค (.)

เติมระหว่างคำ

17. คำต่างประเทศ เป็นคำจากต่างประเทศ
18. คำผวน เป็นคำที่เมื่ออ่านย้อนกลับสลับสระกันแล้วจะได้คำใหม่มีความหมายใหม่
19. คำเฉพาะอาชีพ เป็นคำที่ใช้กันในหมู่อาชีพหนึ่ง

นอกจากนี้ ภาคภูมิ หรรณภา (2554, หน้า 59-64) ได้กล่าวถึง หลักการใช้คำในงานเขียนสรุปเป็นข้อ ได้ดังนี้

1. การใช้คำให้เหมาะสมกับความหมาย หมายถึง การใช้คำที่มีความหมายกระชับหรือต้องระวังการใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องความหมายทั้งความหมายนัยตรง และนัยประหวัดรวมไปถึงการใช้สำนวนได้ถูกต้อง

2. ใช้คำอย่างประหยัด คือ การใช้คำให้น้อยเท่าที่จำเป็นในการสื่อความหมาย ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย เพราะคำฟุ่มเฟือยสามารถทำให้ความหมายของข้อความนั้นเปลี่ยนไป
3. ใช้คำที่มีความหมายชัดเจนไม่กำกวม คือ การใช้คำที่มีเพียงความหมายเดียว
4. ใช้คำง่าย ๆ คือ การใช้คำศัพท์ง่าย หรือคำที่คนรู้จักทุกๆ ไป ไม่ใช้คำศัพท์ทางเทคนิค
5. ไม่ควรใช้คำต่างประเทศ คือ การเลือกใช้คำศัพท์ที่มีการบัญญัติไว้แล้วนั้น แทนการใช้คำศัพท์ต่างประเทศ ถ้าคำไหนยังไม่มีมีการบัญญัติไว้ อนุโลมให้ใช้คำทับศัพท์ได้ แต่ควรวงเล็บคำภาษาต่างประเทศไว้ด้วย เช่น โฮมเพจ (Home page)
6. ใช้คำชนิดต่างๆ ให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย เช่น การใช้คำลักษณะนาม อาการนาม คำบุพบท คำสันธาน ให้ถูกต้อง
7. ใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล คือ การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามระดับภาษา หรือถูกต้องตามกาลเทศะ
8. ใช้คำราชาศัพท์ให้ถูกต้อง การใช้คำสื่อสารกับพระเจ้าแผ่นดินและเจ้านาย หรือกับพระภิกษุ ข้าราชการ และสุภาพชน ควรเลือกใช้คำให้ถูกต้อง และตรงความหมาย
9. การเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง จำเป็นต้องการระมัดระวังการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องตรงความหมาย เพราะอาจจะทำให้ความหมายเปลี่ยนได้
10. ใช้คำสุภาพ หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่สุภาพ หลีกเลี่ยงการใช้คำต่ำ คำหยาบคาย หรือถ้อยคำแสดงอาการหงุดหงิด ก้าวร้าว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์

จากการสำรวจ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การดา ร่วมฟุ่ม (2541) ได้ทำวิจัย เรื่องความสอดคล้องของการกำหนดวาระข่าวสารทางการเมืองระหว่างหนังสือพิมพ์ ผู้นำทางความคิด และประชาชน ผลการวิจัยพบว่า วาระข่าวสารทางการเมืองของหนังสือพิมพ์กับประชาชนสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วาระข่าวสารทางการเมืองของหนังสือพิมพ์กับผู้นำทางความคิดไม่สอดคล้องกัน วาระทางการเมืองของผู้นำทางความคิดกับประชาชนสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 หนังสือพิมพ์ไม่ได้เป็นผู้กำหนดวาระข่าวสารทางการเมืองให้ผู้นำทางความคิดแล้วถ่ายทอดไปยังประชาชน ตามแนวคิดการสื่อสารแบบสองชั้นตอน

สุวัฒน์ ทรงศรี (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเชิงจริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเชิงจริยธรรมของตนเองได้ดีมากขึ้น นักเรียนชอบและเห็นว่าสนุกสนานเมื่อทำกิจกรรม นักเรียนสามารถใช้กระบวนการคิดที่ถูกต้อง ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ จริยธรรม เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

จิราพร ภัทรมูล (2551) ได้ศึกษา เรื่องผลสัมฤทธิ์ การจัดการกิจกรรมการเรียน การสอน โดยการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านช่อผกา อำเภอขำนิ จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนด้วยสื่อหนังสือพิมพ์มีผลการจัดการกิจกรรมการเรียน การสอน เรื่องการวิเคราะห์คำ ในประเด็นลักษณะคำความถูกต้องเหมาะสม และการวิเคราะห์คำที่มีไม้ทัณฑฆาต สูงเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ข่าว ที่นักเรียนมีความสนใจ ด้านการอภิปรายข่าวร่วมกัน ตามลำดับ และด้านการวิเคราะห์การอ่านเป็นอันดับสุดท้าย 2) มีเจตคติต่อการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ในการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า นักเรียนมีเจตคติเรื่องรู้สึกสนุกสนานกับการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์สูงเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ เรื่อง มีความภูมิใจเมื่อได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และเรื่องการจัดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งที่มิประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนตามลำดับ และนักเรียนมีเจตคติเรื่องการจัดการเรียน การสอนโดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์ เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเป็นอันดับสุดท้าย

นอกจากนี้ ยังมีผู้วิจัยเกี่ยวกับเนื้อหา และลักษณะการใช้แหล่งข่าวในหนังสือพิมพ์ ฉบับต่างๆ อาทิ ศุภวรรณ พิพิธสมบัติ (2550) ศึกษาปริมาณพื้นที่ มูลค่า กลวิธี และรูปแบบการนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบปริมาณความถี่ ร้อยละ และพื้นที่ของข่าวประชาสัมพันธ์ในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ผู้จัดการรายวัน และกรุงเทพธุรกิจ

ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมีปริมาณพื้นที่ข่าวประชาสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เดลินิวส์ และไทยรัฐ ตามลำดับ 2) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีมูลค่าข่าวประชาสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกรุงเทพธุรกิจและไทยรัฐ ตามลำดับ 3) กลวิธีการนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ที่ใช้ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และกรุงเทพธุรกิจ คือ กลวิธีการจัดการกิจกรรมพิเศษ ซึ่งแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

และผู้จัดการรายวัน เนื่องจากกลวิธีของข่าวประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ในประเทศไทย และผู้จัดการรายวัน คือ กลวิธีการให้ข้อมูล และการสัมภาษณ์-การแถลงข่าว 4) รูปแบบของข่าวประชาสัมพันธ์ มี 4 รูปแบบ คือ รูปแบบข่าว บทความ สารคดี และบทความเชิงโฆษณา จากการศึกษาพบว่า ข่าวประชาสัมพันธ์ ในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ ถูกนำเสนอใน "รูปแบบข่าว" มากที่สุด

ศิริวรรณ ศิริภิรมย์ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ธุรกิจภาษาไทย ในด้านเนื้อหาข่าว และบทความผู้ผลิต ผู้เขียน วิธีการเขียน แหล่งอ้างอิง ภาพประกอบและลักษณะ รูปเล่ม นอกจากนี้ได้ศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาข่าวและบทความกับวัตถุประสงค์ในการ จัดทำหนังสือพิมพ์ และศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาข่าวและบทความในหนังสือพิมพ์ธุรกิจภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมพบว่า 1) เนื้อหาข่าวและบทความส่วนใหญ่มีเนื้อหา ด้านการเงินมากที่สุด 2) ผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นบริษัทมหาชน 3) ผู้เขียนส่วนใหญ่เป็นนักข่าว 4) วิธีการ เขียนส่วนใหญ่เป็นวิธีการเขียนแบบข่าว 5) ข่าวและบทความส่วนใหญ่ไม่ระบุแหล่งอ้างอิง 6) ภาพประกอบส่วนใหญ่เป็นภาพประกอบประเภทอื่นๆ หรือไม่มีภาพประกอบ 7) ลักษณะรูปเล่ม ส่วนใหญ่มีขนาดมาตรฐานและพิมพ์ด้วยกระดาษปรีฟ 8) ความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของการจัดทำหนังสือพิมพ์มีความสอดคล้องกัน 9) แนวโน้มของเนื้อหาข่าว และบทความด้านการตลาด มีอัตราแนวโน้มเพิ่มขึ้นในขณะที่เนื้อหาข่าว และบทความด้านคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีอัตราแนวโน้ม ลดลงและเนื้อหาข่าวและบทความด้านเลขานุการมีอัตราแนวโน้มคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง

มัทนา เจริญวงศ์ (2543) ได้ทำการวิจัย เรื่อง เนื้อหาการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวัน ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับรัฐบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในทาง โจมตีมากกว่าสนับสนุน เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับข้าราชการและองค์กร หรือบุคคลทางการเมืองอื่นๆ ในทางสนับสนุนมากกว่าโจมตี เสนอเนื้อหาที่เน้นตัวบุคคลมากกว่านโยบาย เสนอข่าวการเมือง เชิงตีความมากกว่าข่าวการเมืองเป็นกลาง เสนอเนื้อหาการเมืองเชิงร่ำอารมณ์ ข่าวการเมือง เชิงตีความ เนื้อหาการเมืองที่สททางบวกมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพ ส่วนกรณีศึกษา พบว่า เนื้อหาการอภิปรายไม่ไว้วางใจของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีความคล้ายคลึงกัน คือ สนใจประเด็น ที่มีความร่ำอารมณ์ เน้นตัวบุคคลมากกว่านโยบาย ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ทางการเมือง ใช้โครงสร้างการรายงานข่าวแบบละคร มีความเห็นผู้สื่อข่าวปนในเนื้อหาข่าวและใช้ผลสำรวจ ความเห็นประกอบการรายงานข่าว

ประกอบ ผลงาม (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่องการวิเคราะห์วาระของบทบรรณาธิการ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างวาระของบทบรรณาธิการ ข่าวการเมือง ภาษาอังกฤษและจำแนกรูปแบบของโครงสร้าง วาระของบทบรรณาธิการ ข่าวการเมือง

ภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือบพบรรณธิการข่าวการเมืองเรียงลำดับวันที่จัดพิมพ์ ผลการวิเคราะห์โครงสร้างวงนะของบพบรรณธิการสามารถช่วยให้ผู้ศึกษาและผู้ที่สนใจในการอ่านและการเขียนมีความรู้ความเข้าใจถึงโครงสร้างของบพบรรณธิการ ข่าวการเมืองสามารถอ่านข่าวได้เข้าใจได้อย่างดียิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการเขียนข่าวและบทความเชิงโต้แย้งได้ดียิ่งขึ้น

รุ่งนภา เอี่ยมงามทรัพย์ (2545) ศึกษาลักษณะการใช้แหล่งข่าวบุคคลและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้แหล่งข่าวบุคคลในการรายงานข่าวประจำวันและข่าวเชิงสืบสวนของนักข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ในการรายงานข่าวประจำวัน นักข่าวใช้แหล่งข่าวบุคคลเป็นหลัก โดยลักษณะการใช้แหล่งข่าวบุคคลที่พบในข่าวการเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษาเหมือนกัน ได้แก่ การใช้แหล่งข่าวที่เข้าหาเพื่อให้เบาะแส การใช้แหล่งข่าวประจำ โดยหน้าที่การใช้แหล่งข่าวตัวแทนองค์กร การใช้แหล่งข่าวคนใกล้ชิดแหล่งข่าวระดับสูง การใช้แหล่งข่าวระดับล่างขององค์กร การใช้แหล่งข่าวประจำโดยความสนิท การใช้แหล่งข่าวทดแทน การใช้แหล่งข่าวที่มีความรู้ในประเด็นข่าว การใช้แหล่งข่าวใครก็ได้ตามความสะดวก การใช้แหล่งข่าวตามคำแนะนำของหัวหน้าข่าว การใช้แหล่งข่าวเพื่อสนับสนุนความคิดนักข่าว และการใช้แหล่งข่าวร่วมกับนักข่าวอื่น 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้แหล่งข่าวบุคคลในการรายงานข่าวประจำวันทั้ง 4 ประเภทข่าวเหมือนกัน ได้แก่ ลักษณะประเด็นข่าว ลักษณะของแหล่งข่าว ความสามารถเข้าถึงได้ระหว่างนักข่าวกับแหล่งข่าว ความสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวกับแหล่งข่าว ลักษณะนิสัยของนักข่าว ประสิทธิภาพการทำงาน of นักข่าว เวลา ระบบองค์กร และระเบียบราชการ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการใช้แหล่งข่าวในการรายงานข่าวเชิงสืบสวนคล้ายกับข่าวประจำวัน ยกเว้น ข่าวเชิงสืบสวนจะไม่พบปัจจัยด้านลักษณะนิสัยของนักข่าว

นอกจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับเนื้อหา และลักษณะการใช้แหล่งข่าวในหนังสือพิมพ์ ยังมีงานวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาด้านการตลาดของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ งานของ ครุฑพร อัครจิรัฐติกรณ์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ และอิทธิพลของแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทางด้านกลยุทธ์การตลาดหรือ 4Ps อันประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) ช่องทางจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จทางธุรกิจ

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยหลักความสำเร็จทางธุรกิจของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมาจาก ทรัพยากรบุคคลากร ที่สำคัญที่สุดคือ ผู้มีการคิดค้น สร้างนวัตกรรมใหม่ๆด้านสื่อสิ่งพิมพ์ รวมทั้งระบบการขนส่ง การจัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์ จัดการของสื่อสิ่งพิมพ์ นอกจากนี้นวัตกรรมสื่อ

สิ่งพิมพ์ในด้านเนื้อหา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐยังพัฒนานวัตกรรมด้านรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ควบคู่กันไป ตั้งแต่คิดค้นรูปแบบตัวอักษร การนำเสนอภาพข่าว พัฒนาการผลิต ตัวเรียงพิมพ์ คุณภาพการพิมพ์ ด้วยเครื่องพิมพ์ที่รวดเร็ว ทันสมัย

ปัจจัยด้านราคา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีความได้เปรียบด้านการบริหารต้นทุนต่อหน่วย ต่ำกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น และมีอิทธิพลอย่างสูงในการตั้งราคาขาย รวมทั้งการมียอดจำหน่าย สูงสุดในตลาด ทำให้ยอดโฆษณาหลังไหล รายได้จากการขายโฆษณาถือเป็นรายได้หลักมากกว่า รายได้จากการขายหนังสือพิมพ์ ปัจจัยการส่งเสริมการตลาด (Promotion) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีกิจกรรมส่งเสริมการตลาดออกมาเป็นระยะๆ เช่น การระดมสิ่งของบริจาคช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วม การจัดขบวนแห่ต้อนรับนักกีฬาโอลิมปิก หรือ นางงามจักรวาลชาวไทย การจับสลากชิงโชครางวัล ใหญ่ ทายผลการแข่งขันฟุตบอลโลก และฟุตบอลยูโร รวมถึงการสร้างโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ทั่วประเทศ ภายใต้การบริหารและดูแลของมูลนิธิไทยรัฐ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาของหนังสือพิมพ์

จากการสำรวจงานวิจัย พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาในหนังสือพิมพ์ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

งานวิจัยที่มุ่งด้านการเปลี่ยนแปลงของภาษาในหนังสือพิมพ์ อาทิ จีระภา พึ่งกริม (2544) ทำการศึกษาเรื่อง "การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย: วิเคราะห์คำใหม่ในพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ รายวันภาษาไทย ปีพุทธศักราช 2541" ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การใช้คำใหม่ มี 4 ลักษณะ คือ การใช้ คำภาษาต่างประเทศ คำสแลง คำสมญานาม และคำที่เกิดจากคำประสมขึ้นใหม่ ความหมาย ของคำใหม่ มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย

ส่วนลักษณะสำนวนใหม่ มี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะคำที่เปลี่ยนความหมายไปจากเดิม และลักษณะถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นใหม่ มีความหมายใหม่ กลวิธีการสร้างสำนวนใหม่ มี 5 ประเภท คือ สร้างจากคำเดี่ยว สร้างเป็นคำประสม สร้างเป็นคำซ้ำ สร้างเป็นวลี และสร้างเป็นประโยค การใช้สำนวนใหม่ มี 5 ลักษณะ คือ ใช้คำเดี่ยวที่เปลี่ยนความหมายจากเดิม ใช้คำประสมเดิม หรือคำประสมขึ้นใหม่ที่เปลี่ยนความหมาย ใช้คำซ้ำ ใช้เป็นวลี หรือกลุ่มคำที่สร้างขึ้นสื่อความหมายใหม่ และใช้เป็นประโยคที่ประกอบด้วย ข้อความที่สื่อความหมายเฉพาะ ส่วนผลการวิเคราะห์ ความหมายของสำนวนใหม่ พบว่าการเปลี่ยนแปลงความหมายของสำนวนใหม่มีการเปลี่ยนแปลง 2 ลักษณะ คือ ความหมายเปลี่ยนทั้งหมด และความหมายเปลี่ยนเฉพาะส่วน และพบว่า ความหมายของถ้อยคำ เมื่อเป็นสำนวนใหม่จะมีลักษณะมีความหมายโดยนัย และความหมาย เิงเปรียบเทียบ

ภัสรา สงวนผิว (2542) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านวงศัพท์ และความหมายของคำสแลง ในหนังสือพิมพ์รายวันในปีพุทธศักราช 2528 และปีพุทธศักราช 2541 จากหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย จำนวน 3 ชื่อ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และแนวหน้า ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ ของคำสแลง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือการเพิ่มวงศัพท์ การสูญวงศัพท์และการเปลี่ยนแปลง ภายในวงศัพท์ซึ่งจำแนกเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในวงศัพท์โดยสร้างคำเพิ่มขึ้นการเปลี่ยนแปลง ภายในวงศัพท์ โดยลดคำลงและการเปลี่ยนแปลงภายในวงศัพท์โดยเปลี่ยนคำใช้ใหม่การเปลี่ยนแปลง วงศัพท์ของคำสแลงโดยคำสแลงที่สร้างขึ้นหรือเปลี่ยนรูปจากคำเดิมมักนำคำที่เป็นภาษาพูด หรือภาษาต่างประเทศมาใช้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงด้านความหมายของคำสแลง มีความสัมพันธ์กับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ และการติดต่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับ สังคมอื่นๆ

ศศิธร ทัศนัยนา (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาลักษณะภาษาของข่าวบันเทิง ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย" ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย มีลักษณะเฉพาะที่เด่น และน่าสนใจหลายประการในด้านการใช้คำ การใช้คำเรียกชื่อ การใช้สมญานาม การใช้คำศัพท์เฉพาะที่เด่นและน่าสนใจ การใช้สำนวนใหม่ และพบว่าลักษณะ รูปแบบภาษาที่ผู้เขียนข่าวใช้ไม่แตกต่างจากภาษาทั่วไป เพียงแต่ได้เพิ่มลักษณะพิเศษ ได้แก่ การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง การใช้คำซ้อน 4 พยางค์ การใช้คำซ้ำ การใช้คำขยายพิเศษ การใช้คำภาษาปาก การใช้คำภาษาต่างประเทศ และการใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ รูปแบบ ของประโยค และการใช้หน่วยประโยคแตกต่างจากภาษามาตรฐานบ้าง เช่น ประโยคที่มีการ สับเปลี่ยนตำแหน่งหน่วยประโยค และหน่วยประโยคบางหน่วย ใช้รูปประโยคจากกรรมวาจก หรือประโยคขยายความ ใช้ประโยคนานความ ใช้ประโยคที่มีสำนวนแปลต่างประเทศ ใช้นามวลี บอกจำนวนที่เป็นรูปแบบ ใช้กริยาวลีแทนกริยา และใช้บุพบทโดยไม่จำเป็น นอกจากนี้ ยังมีการใช้ สำนวนและภาพพจน์ด้วย

ศิริวรรณ ศรีประเสริฐ (2551) ศึกษาลักษณะการสร้างคำศัพท์และความหมาย ของคำศัพท์ ในหน้าบันเทิงจากหนังสือพิมพ์รายวัน ผลการศึกษาพบว่า การสร้างคำศัพท์ในหน้าบันเทิง มีการ สร้างคำ คือคำประสม คำซ้อน คำซ้ำ คำสมาส คำสนธิ และคำประสม

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาภาษาจากพาดหัวข่าวในลักษณะของการใช้ภาษา แบบต่างๆ อาทิ อรพรรณ มูลจันทร์ (2536) ศึกษาการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์ รายวันภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการนำเสนอ และปัจจัยที่มีส่วนกำหนดการ นำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวัน 5 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ ข่าวสด มติชน บ้านเมือง

และสยามรัฐ จำนวนทั้งสิ้น 135 ฉบับ และบรรณาธิการข่าวจำนวน 12 คน ได้ถูกเจาะเลือกเพื่อวิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับรูปประโยค ลำดับความสำคัญ จำนวนประเด็นความสอดคล้องตรงกับเนื้อหา และความเป็นกลางของพาดหัวข่าว

จากการศึกษา พบว่า พาดหัวข่าวส่วนใหญ่ใช้ประโยคประธาน ประเด็นที่นำเสนอสอดคล้องกับบรรณานุกรม นิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอน สมญานาม และตัวย่อ หนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวหนักที่สุด คือ สยามรัฐ มีความสอดคล้องและความเป็นกลางมากที่สุด ไทยรัฐพาดหัวข่าวมีความเป็นกลางน้อยที่สุด ขณะที่ข่าวสดมีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับเนื้อหาของข่าวน้อยที่สุด และจากการสัมภาษณ์บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนกำหนด การนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ประกอบด้วย ตัวเขียนพาดหัวข่าว (บรรณาธิการ) แนวนโยบายหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านเป้าหมาย ข้อกฎหมาย ขนาดเนื้อที่ ข้อจำกัดด้านเวลา ครอบคลุมและศีลธรรม ข้อเท็จจริง ตลอดจนช่วงเหตุการณ์ข่าว

ประภัสสร ภัทธนาวิก (2536) ทำการศึกษาภาษาพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ.2474 และ พ.ศ.2475 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์ลักษณะภาษาพาดหัวข่าวที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย และศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะภาษาพาดหัวข่าว โดยเก็บข้อมูลจากไมโครฟิล์มของหอสมุดแห่งชาติ

ผลการวิจัยพบว่า พาดหัวข่าวทั้งหมดจำนวน 3,962 พาดหัวข่าว เป็นพาดหัวข่าวของข่าว 3 ประเภท ได้แก่ ข่าวบุคคล ข่าวการบริหารบ้านเมือง และข่าวเหตุการณ์ ลักษณะภาษาที่ปรากฏในพาดหัวข่าวมี 4 ลักษณะ ได้แก่ คำ กลุ่มคำ ประโยคและกลุ่มประโยค

สรใน รอดนิตย์ (2538) สรุปผลงานวิจัยไว้ว่า ภาษาในพาดหัวข่าวมีลักษณะเฉพาะในด้านการใช้คำ มีการใช้คำเรียกบุคคลในข่าว การใช้คำย่อ การย่อคำ หรือคำย่อ การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้ลักษณะนาม การตั้งสมญานาม และการหลាក់คำตามลำดับ ในการใช้ประโยค มีการใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์ การใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบไม่สมบูรณ์ การใช้ประโยคที่สับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบ และการใช้ส่วนประกอบของประโยคทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งหน้าที่

บังอร กล่องสูงเนิน (2542) ได้ทำวิจัยที่เป็นการวิเคราะห์พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ และเดอะเนชั่น ในแง่ของความหมายของคำศัพท์ โครงสร้างของประโยค และวิธีการวิเคราะห์มุ่งเน้นในเรื่องของโครงสร้างของประโยค ความหมายของคำศัพท์ คำที่มีความหมายเหมือนกันและแปลความหมาย ผลการวิจัย พบว่าโครงสร้างของประโยคสัมพันธ์กับโครงสร้างที่ใช้ในพาดหัวข่าวและแม้ว่าจะต่างสาขาอาชีพกัน ความหมายของคำศัพท์ก็ยังคงเหมือนเดิม คือ ยังคง

ความหมายที่ได้จากพจนานุกรม มีคำศัพท์ไม่มากนักที่มีความหมายแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากบริบทที่ต่างกัน มีการแสดงคำศัพท์ที่พบมากที่สุด มีจำนวน 38 คำ และคำที่มีความหมายเหมือนกัน มีจำนวน 37 กลุ่ม

นิเทศ ไชยคำ (2543) ได้ทำการศึกษาวิจัย "ภาษาพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวัน" โดยศึกษารูปแบบประโยค การใช้ถ้อยคำ การสื่อความหมาย และภาพสะท้อนทางสังคม ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ รูปแบบประโยคที่ใช้พาดหัวข่าว มี 5 รูปแบบ โดยพบว่ารูปแบบประโยคที่ขึ้นต้นด้วยบทกริยามากที่สุด รองลงมาเป็นบทประธาน บทขยาย ขึ้นต้นด้วยตัวเลข และบทกรรม ตามลำดับ ในด้านการใช้ถ้อยคำ พบว่า มีการใช้หลายลักษณะทั้งคำย่อ คำทับศัพท์ คำภาษาปาก คำสำนวน คำเชิงเปรียบเทียบ และตัดคำ ทั้งนี้เพื่อสื่อความหมายโดยตรงให้เกิดภาพ พร้อมทั้งยังแสดงภาพสะท้อนทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองได้อย่างเด่นชัด

วิไลวรรณ ศรีโทหาญ (2544) ศึกษาเรื่อง การสื่อความพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ปี พ.ศ. 2542 จากการศึกษาพบว่า วิธีการนำเสนอพาดหัวข่าวที่เป็นข้อเท็จจริง พบว่า มีการวางข้อเท็จจริงไว้ที่ส่วนต้นและส่วนท้ายมากที่สุด รองลงมาคือการวางข้อเท็จจริงไว้ที่ส่วนต้นและส่วนกลาง ส่วนต้น ส่วนกลาง และส่วนท้าย และเสนอไว้ที่ส่วนกลางน้อยที่สุดตามลำดับ ส่วนการเสนอข้อคิดเห็นไว้ในพาดหัวข่าวนั้น พบว่า ได้เสนอข้อคิดเห็นเชิงเปรียบเทียบมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อคิดเห็นเชิงสร้างแนวร่วม ข้อคิดเห็นเชิงสร้างอารมณ์ความรู้สึก ข้อคิดเห็นเชิงลงมติ ข้อคิดเห็นเชิงส่วนตัว ข้อคิดเห็นเชิงคาดเดาจากข้อมูล ข้อคิดเห็นเชิงล้อเลียน เสียดสี ประชดประชัน ข้อคิดเห็นเชิงสำนวน และเสนอข้อคิดเห็นเชิงโยงเรื่องอื่นมาแอบอ้างน้อยที่สุดตามลำดับ

สุรศักดิ์ พรหมจันทร์ (2555) ได้ศึกษาลักษณะภาษาพาดหัวข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ซึ่งงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาลักษณะภาษาพาดหัวข่าวการเมืองใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเภทของภาษาพาดหัวข่าวการเมือง โครงสร้างของภาษาพาดหัวข่าวการเมือง และรูปแบบของประโยคที่ใช้กับภาษาพาดหัวข่าวการเมือง (Active Voice และ Passive Voice)

ผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ปรากฏว่า ประเภทของภาษาพาดหัวข่าวการเมืองแบบตรงไปตรงมา (Straight Headline) มีการใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.08 และประเภทของภาษาพาดหัวข่าวการเมืองที่ใช้บ่อยที่สุดคือ พาดหัวข่าวแบบอ้างอิง (Quotation Headline) คิดเป็นร้อยละ 7.60 โครงสร้างของภาษาพาดหัวข่าวการเมืองที่พบมากที่สุดในงานวิจัยนี้ คือ โครงสร้างแบบคำนามตามด้วยคำกริยา (Noun + Verb) คิดเป็นร้อยละ 61.04 และมีการใช้รูปแบบประโยค Active Voice ร้อยละ 82.35

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ และภาษาของหนังสือพิมพ์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ช่วยพัฒนาการเรียนการสอน ดังที่สุวัฒน์ ทรงศรี (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเชิงจริยธรรม โดยใช้ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเชิงจริยธรรมของตนเองได้ดีมากขึ้น ชอบและเห็นว่าสนุกสนานเมื่อทำกิจกรรม สามารถใช้กระบวนการคิดที่ถูกต้อง ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนที่มีความดี จริยธรรม เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิราพร ภัทรมูล (2551) ที่พบว่านักเรียนมีเจตคติเรื่องความสนุกสนานกับการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์คำ วิเคราะห์ข่าว และวิเคราะห์การอ่าน โดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อ

2. ศึกษาการใช้แหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์ ดังที่ ศุภวรรณ พิพิธสมบัติ (2550) ได้ศึกษาปริมาณพื้นที่ มูลค่า กลวิธี และรูปแบบการนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์ เช่นเดียวกันกับ รุ่งนภา เอี่ยมงามทรัพย์ (2545) ได้ศึกษาลักษณะการใช้แหล่งข่าวบุคคลและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้แหล่งข่าวบุคคลในการรายงานข่าวประจำวัน และข่าวเชิงสืบสวนของนักข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน

3. ด้านเนื้อหาและบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์ ดังที่ศิริวรรณ ศิริภิรมย์ (2544) ได้วิจัยเรื่องการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ธุรกิจภาษาไทย ในด้านเนื้อหาข่าวและบทความผู้ผลิตผู้เขียนวิธีการเขียนแหล่งอ้างอิงภาพประกอบและลักษณะรูปเล่มและได้ศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาข่าวและบทความกับวัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือพิมพ์และศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาข่าวและบทความในหนังสือพิมพ์ธุรกิจภาษาไทย

ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์ ดังที่ ประกอบ ผลงาม (2551) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการวิเคราะห์วาระของบทบรรณาธิการ ผลการวิเคราะห์โครงสร้างวาระของบทบรรณาธิการสามารถช่วยให้ผู้ศึกษาและผู้สนใจในการอ่านและการเขียนมีความรู้ความเข้าใจถึงโครงสร้างของบทบรรณาธิการข่าวการเมือง สามารถอ่านข่าวได้เข้าใจได้อย่างดียิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการเขียนข่าวและบทความเชิงโต้แย้งได้ดียิ่งขึ้นนอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของสุรศักดิ์ พรหมจันทร์ (2555) ได้ศึกษาลักษณะภาษาพาดหัวข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ โดยมุ่งวิจัยลักษณะภาษาพาดหัวข่าวการเมืองใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเภทของภาษาพาดหัวข่าวการเมือง โครงสร้างของภาษาพาดหัวข่าวการเมือง และรูปแบบของประโยคที่ใช้กับภาษาพาดหัวข่าวการเมือง ผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ปรากฏว่า ประเภทของภาษาพาดหัวข่าวการเมืองแบบตรงไปตรงมา

4. การตลาด จากการวิจัยของคณาทร อิศวจิรัฐติกรณ์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางธุรกิจ และอิทธิพลของแต่ละปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ทั้งนี้โดยใช้แนวคิดทางด้านกลยุทธ์การสื่อสารการตลาด

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยหลักความสำเร็จทางธุรกิจของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มาจากทรัพยากรบุคคลากร ที่สำคัญที่สุดคือ ผู้มีการคิดค้น สร้างนวัตกรรมใหม่ๆด้านสื่อสิ่งพิมพ์ รวมทั้งระบบการขนส่ง การจัดทำหนังสือพิมพ์ จัดการของสื่อสิ่งพิมพ์ นอกจากนวัตกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ ปัจจัยด้านราคา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีความได้เปรียบด้านการบริหารต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น และมีอิทธิพลอย่างสูงในการตั้งราคาขาย รวมทั้งการมียอดจำหน่ายสูงสุดในตลาด ทำให้ยอดโฆษณาหลังไหล รายได้จากการขายโฆษณาถือเป็นรายได้หลักมากกว่ารายได้จากการขายหนังสือพิมพ์

5. ลักษณะของภาษาในหนังสือพิมพ์ จากผลวิจัยของจิระภา พึ่งกริม (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย: วิเคราะห์คำใหม่ในพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยปีพุทธศักราช 2541" ผลการวิจัยสรุปได้ว่า "การใช้คำใหม่มี 4 ลักษณะ คือ การใช้คำภาษาต่างประเทศ คำสแลง คำสมญานาม และคำที่เกิดจากคำประสมขึ้นใหม่ ความหมายของคำใหม่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย สอดคล้องกับภัสรา สงวนนิเวศ (2542) สรุปผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำสแลงแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การเพิ่มวงศัพท์ การสูญวงศัพท์ และการเปลี่ยนแปลงภายในวงศัพท์ซึ่งจำแนกเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในวงศัพท์ โดยสร้างคำเพิ่มขึ้นการเปลี่ยนแปลงภายในวงศัพท์โดยลดคำลง และการเปลี่ยนแปลงภายในวงศัพท์ โดยเปลี่ยนคำให้ใหม่การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำสแลง โดยคำสแลงที่สร้างขึ้นหรือเปลี่ยนรูปจากคำเดิมมักนำคำที่เป็นภาษาพูดหรือภาษาต่างประเทศมาใช้

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยลักษณะภาษา การสร้างคำศัพท์ของภาษาในวงการบิน จากผลวิจัยของศศิธร ทัศนัยนา (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การศึกษาลักษณะภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย" ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีลักษณะเฉพาะที่เด่น และน่าสนใจหลายประการในด้านการใช้คำ การใช้คำเรียกชื่อ การใช้สมญานาม การใช้คำศัพท์เฉพาะที่เด่น และน่าสนใจ การใช้สำนวนใหม่ และพบว่าลักษณะรูปแบบภาษาที่ผู้เขียนข่าวใช้ไม่แตกต่างจากภาษาทั่วไป เพียงแต่ได้เพิ่มลักษณะพิเศษ ได้แก่ การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง การใช้คำซ้อน 4 พยางค์ การใช้คำซ้ำ การใช้คำขยายพิเศษ การใช้คำภาษาปาก การใช้คำภาษาต่างประเทศ และการใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริวรรณ ศรีประเสริฐ (2551) ศึกษาลักษณะการสร้างคำศัพท์และความหมาย

ของคำศัพท์ในหน้าบันทึกจากหนังสือพิมพ์รายวัน ผลการศึกษาพบว่า การสร้างคำศัพท์ในหน้าบันทึก มีการสร้างคำ คือคำประสม คำซ้อน คำซ้ำ คำสมาสคำสนธิ และคำประสม

ผลการวิจัยของอรพรรณ มูลจันทร์ (2536) ศึกษาการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยสรุปผลการศึกษา พบว่า พาดหัวข่าวส่วนใหญ่ใช้ประโยคประธาน ประเด็นที่น่าเสนอสอดคล้องกับบรรณานุกรม นิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอน สมญานาม และตัวย่อ ซึ่งสอดคล้องกับสรไกร โรดนิติก (2538) ที่พบว่า ภาษาในพาดหัวข่าวมีลักษณะเฉพาะในด้านการใช้คำ มีการใช้คำเรียกบุคคลในข่าว การใช้คำย่อ การย่อคำ หรือคำย่อ การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้ลักษณนาม การตั้งสมญานาม และการหลាក់คำ

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีการรายงานข่าวสารตามสถานการณ์ปัจจุบัน และผู้อ่านสามารถหาอ่านได้อย่างสะดวกง่ายดาย ในขณะที่เดียวกันหนังสือพิมพ์ได้มีการแข่งขันเชิงธุรกิจทางการตลาด ดังนั้นผู้เขียนข่าวจึงต้องเขียนข่าวหรือพาดหัวข่าวให้น่าสนใจ แต่มีข้อจำกัดในเรื่องขอบเขตของพื้นที่ในการเขียนพาดหัวข่าวและเนื้อหา หนังสือพิมพ์จึงมีลักษณะการใช้ภาษาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผู้เขียนข่าว

นอกจากนี้ ยังพบว่าหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถนำมาศึกษาวิเคราะห์หรือพัฒนาการเรียนการสอนได้ด้วยเช่นกัน